

30.1.2015

PAZIŅOJUMS KOMITEJAS LOCEKĻIEM

Temats: Lūgumraksts Nr. 2362/2013, ko iesniedza Spānijas valstspiederīgā *Juana Cruz Elena Vela Palacios*, par visās ES dalībvalstīs vienādu pensionēšanās vecumu

1. Lūgumraksta kopsavilkums

Lūgumraksta iesniedzēja aicina Eiropas Parlamentu iesniegt priekšlikumu Eiropas Komisijai par saskaņotāka un līdz ar to mazāk diskriminējoša pensionēšanās vecuma noteikšanu visās ES dalībvalstīs. Viņa paredz, piemēram, visā ES vienādu vecuma robežu — 67 gadus —, kas, ņemot vērā lielāku paredzamo mūža ilgumu, nodrošinātu ES pensiju sistēmu pašpietiekamību un neatkarību no banku un apdrošināšanas nozares, jo pretējā gadījumā varētu rasties lielāks apdraudējums darba mūža laikā gūtajiem ietaupījumiem.

2. Pieņemamība

Atzīts par pieņemamu 2014. gada 24. septembrī. Komisijai pieprasīta informācija saskaņā ar Reglamenta 216. panta 6. punktu.

3. Komisijas atbilde, kas saņemta 2015. gada 30. janvārī

Eiropas Savienībai nav pilnvaru pieņemt tiesību aktus par valstu pensiju sistēmu svarīgākajiem aspektiem, tostarp pensionēšanās vecumu, — par to ir atbildīgas dalībvalstis. Katrai valstij sava pensiju sistēma būtu jāpielāgo pieaugošam paredzamajam mūža ilgumam, un tas ir jādara regulāri, nevis nosakot konkrētu vecumu ES vai valstu tiesību aktos. Pastāv arī dažādi pensiju sistēmu pielāgošanas veidi, tostarp pensionēšanās vecuma saistīšana ar gaidāmajām izmaiņām paredzamajā mūža ilgumā vai iedzīvotāju rosināšana atlikt pensionēšanos atbilstoši pieaugošajam paredzamajam mūža ilgumam (piemēram, palielinot pensiju iemaksu gadu skaitu, kas nepieciešams pilnas pensijas saņemšanai). Paredzamais

mūža ilgums katrā dalībvalstī ir atšķirīgs, un cilvēkiem arī varētu būt dažādas vēlmes attiecībā uz pensionēšanās vecumu un līmeni, kurā viņi ir gatavi veikt iemaksas.

ES ņem vērā šīs dalībvalstu atšķirības un var pieņemt tiesību aktus tikai par ļoti konkrētiem pensiju aspektiem, piemēram, faktoriem, kas ietekmē iekšējā tirgus darbību (personu brīva pārvietošanās, pakalpojumu sniegšanas brīvība, patērētāju aizsardzība), lai novērstu diskrimināciju (jo īpaši dzimuma dēļ) un aizsargātu darba ņēmēju tiesības, jo sevišķi viņu darba devēju maksātspējas gadījumā. Šajā sakarībā dalībvalstīs jau ir spēkā vairākas ES regulas un direktīvas, kas attiecas uz pensiju shēmām.

ES stratēģijas „Eiropa 2020” pamatā ir ciešāka valstu politikas koordinācija saistībā ar Eiropas pusgadu, izmantojot konkrētām valstīm adresētus ieteikumus. Šo procesu atbalsta politikas komitejas (Sociālās aizsardzības komiteja, Nodarbinātības komiteja, Ekonomikas politikas komiteja), kas apvieno dalībvalstu un Komisijas augstākā līmeņa ierēdņus, lai detalizēti izskatītu konkrētas problēmas, kas ir saistītas ar pensiju atbilstību un ilgspēju, kā arī ilgāka darba mūža sekmēšanu.

ES var arī piesaistīt finanšu līdzekļus, lai sasniegtu konkrētus politikas mērķus, kas ir saistīti ar pensijām. Eiropas Sociālo fondu var izmantot, lai veicinātu gados vecāku darba ņēmēju nodarbināmību un iespējas darba tirgū. Turklāt ES veicina sadarbību un savstarpēju mācīšanos, jo īpaši izmantojot atvērtās koordinācijas metodi.

Secinājums

Eiropas Komisija ir veikusi pasākumus, kas sekmē ilgtspējīgu pensiju sistēmu nodrošināšanu. Tomēr tās kompetencē nav ierosināt tiesību aktus, kas visās dalībvalstīs paredzētu vienotu pensionēšanās vecumu.